

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาเรื่อง “กลยุทธ์การสื่อสารของสมาชิกวุฒิสภา (ส.ว.) ที่เคยดำรงตำแหน่งกำนัน” เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งแบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ส่วน ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 เพื่อศึกษาการสื่อสารทางการเมืองของผู้ที่เคยดำรงตำแหน่งกำนันในการเข้าสู่ตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภา และในฐานะผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ เป็นผู้ส่งสารมีความสามารถสื่อสารทางการเมือง เลือกรูปแบบหรือกลยุทธ์การสื่อสาร ตลอดจนเลือกช่องทางในการสื่อสาร เพื่อส่งสารไปยังประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในฐานะผู้รับสาร และกลุ่มผู้นำทางความคิด เพื่อเป้าหมายทางการเมืองอย่างไร นอกจากนี้ ได้ศึกษาถึงปัจจัยเสริมที่มีผลต่อการเลือกตั้งทำให้ผู้ที่เคยดำรงตำแหน่งกำนันได้รับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา ส่วนที่ 2 เพื่อศึกษาเกี่ยวกับกลยุทธ์การสื่อสารหลังเข้าสู่ตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภา ว่ามีการสื่อสารหลังจากเป็นสมาชิกวุฒิสภาอย่างไร โดยการศึกษาวิจัยนั้น จะต้องมีการออกแบบการวิจัยที่สามารถเข้าถึงปรากฏการณ์ที่ศึกษา และเป็นการแสวงหาข้อมูลการสื่อสารทางการเมืองของสมาชิกวุฒิสภาที่เคยดำรงตำแหน่งกำนัน จำเป็นต้องอาศัยกลไกการศึกษาและการพิสูจน์ที่น่าเชื่อถือไปพร้อมกัน และกรรมวิธีการค้นหาคำตอบจะต้องให้เข้าถึงแหล่งข้อมูลอย่างรอบด้านและเพียงพอ ทั้งนี้ ต้องมีการค้นหาข้อมูลในสนามวิจัยอย่างเหมาะสม เพื่อยืนยันคำตอบ และสามารถตรวจสอบความน่าเชื่อถือได้ ซึ่งผู้ศึกษาได้กำหนดระเบียบวิธีวิจัยไว้ดังนี้

- วิธีดำเนินการศึกษา
- กลุ่มผู้ให้ข้อมูล
- เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาและการเก็บรวบรวมข้อมูล
- การตรวจสอบข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพ
- การวิเคราะห์ข้อมูล

วิธีดำเนินการศึกษา

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการเข้าใจถึงสาระสำคัญในการสื่อสารทางการเมืองของสมาชิกวุฒิสภาที่เคยดำรงตำแหน่งกำนัน ด้วยการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่สอดคล้องกับความต้องการ ด้วยการ

สัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) และการสัมภาษณ์กลุ่ม (Focus Group) ทั้งนี้ ผู้วิจัยพยายามค้นหา ประสบการณ์ ความคิด และความรู้สึกของผู้ให้ข้อมูล ด้วยการเตรียมข้อมูลและคำถามตามกรอบแนวคิดที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมเป็นแนวทางในการตั้งคำถาม ตามรูปแบบการสัมภาษณ์ ดังนี้

- **การสัมภาษณ์แบบมาตรฐาน (Standardized Interview)** เป็นการสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้างของคำถามตามวัตถุประสงค์ ประเด็นการสัมภาษณ์เป็นแนวคำถามที่กำหนดไว้ล่วงหน้า คำตอบจากผู้ให้ข้อมูลสามารถเปรียบเทียบกันได้เพราะมาจากแนวคำถามเดียวกันที่ใช้ในการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลซึ่งเป็นสมาชิกวุฒิสภาที่เคยดำรงตำแหน่งกำนันและผู้ที่ถูกคัดเลือกโดยการขอทราบรายชื่อผู้ให้ข้อมูลบุคคลอื่นจากสมาชิกวุฒิสภา เพื่อค้นหาผู้ให้ข้อมูลที่จะช่วยสนับสนุนข้อมูลที่จำเป็นเพียงพอต่อการวิเคราะห์

- **การสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง (Semi structured interview)** ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เนื่องจากเป็นวิธีการผสมผสานแนวการสัมภาษณ์แบบมาตรฐานและปราศจากมาตรฐาน ที่ทำให้ผู้วิจัยมีแนวทางในการสัมภาษณ์ ขณะเดียวกันก็เปิดโอกาสให้ผู้วิจัย มีอิสระในการซักถามนอกเหนือไปจากคำถามที่กำหนดไว้ โดยผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์เจาะลึกจนได้รับข้อมูลที่อิ่มตัวและเพียงพอต่อการวิเคราะห์ผลการศึกษา

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ในการวิจัยนี้ เป็นการศึกษากลยุทธ์การสื่อสารของสมาชิกวุฒิสภา (ส.ว.) ที่เคยดำรงตำแหน่งกำนัน ดังนั้น เกณฑ์ที่ผู้วิจัย ใช้ในการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูล (Key Informants) จึงมี 2 ประการ คือ ประการแรก ต้องเป็นบุคคล ที่เคยดำรงตำแหน่งกำนันมาก่อนสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา ประการที่สอง ต้องเป็นบุคคล ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการสรรหาสมาชิกวุฒิสภา และการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาเป็นการทั่วไป เมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2550 เป็นหลัก จากเหตุผลดังกล่าว จึงมีกลุ่มผู้ให้ข้อมูลซึ่งเป็นประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง ในเขตพื้นที่จังหวัดที่มีผู้สมัครรับเลือกตั้งซึ่งเคยดำรงตำแหน่งกำนัน โดยมีอายุ 18 ปีขึ้นไป ประกอบกับผู้ที่เกี่ยวข้องในการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา เมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2551 จำนวน 39 คน โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วนใหญ่ ๆ ได้แก่

ส่วนแรก ผู้วิจัยได้ตรวจสอบข้อมูลว่ามีอดีตกำนันท่านใดที่ได้รับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ทั้งจากการสรรหาสมาชิกวุฒิสภา และการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาเป็นการทั่วไป เมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2550 พบว่าผู้ที่

ได้รับเลือกให้เป็นสมาชิกวุฒิสภาและเคยดำรงตำแหน่งกำนันมาก่อน พบว่ามีอดีตกำนันได้รับเลือกตั้งให้เป็นสมาชิกวุฒิสภาจำนวน 4 คน ประกอบด้วย

1. สมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการสรรหา จำนวน 1 คน คือ นายอิทธิพล เรืองวรบุรณ สมาชิกวุฒิสภาสรรหาภาคอื่น ซึ่งเป็นผู้ที่เคยดำรงตำแหน่งกำนันตำบลศรีสงคราม จังหวัดนครพนม โดยเป็นผู้แทนองค์กรของสมาคมกำนัน ผู้ใหญ่บ้านแห่งประเทศไทย ซึ่งจากกระบวนการสรรหาสมาชิกวุฒิสภา 74 คน โดยต้องมียศหรือภาควิชาการภาคีรัฐภาคเอกชน ภาควิชาชีพ และภาคอื่น ๆ เสนอชื่อบุคคลที่เป็นผู้แทนองค์กร องค์กรละ 1 คน ตามกระบวนการสรรหา และต้องมีการจัดทำเอกสารแนะนำตัวและแสดงวิสัยทัศน์เพื่อให้ผ่าน การคัดเลือกของคณะกรรมการสรรหาสมาชิกวุฒิสภา โดยมีรายชื่อผู้ได้รับการเสนอชื่อจากองค์กรต่าง ๆ จำนวน 1,087 คน โดยหนึ่งในจำนวนผู้ที่ผ่านการสรรหา คือ ผู้ที่เคยดำรงตำแหน่งกำนันมาก่อน

2. สมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการเลือกตั้ง จำนวน 3 คน คือ นายโสภณ ศรีมาเหล็ก สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดน่าน อดีตกำนันตำบลพระธาตุ นายมานพน้อย วานิช สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดพังงา อดีตกำนันตำบลโคกเจริญ และนายเกษรา ศักดิ์สมบูรณ์ สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดราชบุรี อดีตกำนันตำบลท่าราบ ทั้งนี้ การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาเป็นการทั่วไป เมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2551 เพื่อให้ได้สมาชิกวุฒิสภา จำนวน 76 คน จากผู้สมัครรับเลือกตั้งทั้งหมด 505 คน ซึ่งผู้สมัครรับเลือกตั้งแต่ละคนจะต้องใช้ความสามารถทางการสื่อสารการเมืองในการแนะนำข้อมูลผู้สมัครรับเลือกตั้ง ใช้การสื่อสารเพื่อการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งในแต่ละจังหวัด แต่จากข้อแตกต่างของรูปแบบหาเสียงของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาเป็นที่น่าสนใจว่า ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาจะวางแผนสื่อสารทางการเมืองรูปแบบใด หรือจะมีเงื่อนไขใดที่ส่งผลต่อการได้รับเลือกตั้งให้เป็นสมาชิกวุฒิสภาที่เคยดำรงตำแหน่งกำนัน โดยปัจจุบันสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการเลือกตั้งทั้ง 3 ท่าน มีอายุเพียง 40 กว่าปี ซึ่งจัดว่าเป็นสมาชิกวุฒิสภาในกลุ่มที่มีอายุน้อย ประกอบกับแต่ละท่านเคยดำรงตำแหน่งกำนันมากกว่า 10 ปี ก่อนที่จะลาออกเพื่อมาลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา

ดังนั้น กลุ่มผู้ให้ข้อมูลส่วนแรก มีจำนวน 4 คน ซึ่งตลอดการสัมภาษณ์จะบันทึกเทป และการจดบันทึกเพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการวิธีการแนะนำตัวเพื่อศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการสื่อสารทางการเมือง และกลยุทธ์การสื่อสารทางการเมือง

ส่วนที่สอง คือ กลุ่มบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับการสื่อสารทางการเมืองของสมาชิกวุฒิสภาทั้ง 4 คน ได้แก่คณะทำงาน ผู้ช่วย เครือญาติ ผู้นำชุมชน ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และกรรมการ สมาคมกำนันผู้ใหญ่บ้านแห่งประเทศไทย จากการทบทวนเอกสารเพื่อเป็นแนวทางศึกษาความสามารถทางการสื่อสารทางการเมือง กลยุทธ์ทางการสื่อสาร และรูปแบบการสื่อสาร

ของผู้สมัครเป็นสมาชิกวุฒิสภา นั้น กระบวนการสื่อสารดังกล่าวจะมีผู้เกี่ยวข้องกับการสื่อสารทางการเมือง ตามการแบ่งกลุ่มตัวอย่างที่มีความแตกต่างกันได้ 5 กลุ่ม โดยให้สมาชิกภายในกลุ่มมีคุณสมบัติที่คล้ายกัน รวมทั้งหมดจำนวน 35 คน สามารถแบ่งกลุ่มผู้ให้ข้อมูลส่วนที่สอง ได้ดังนี้

1. กลุ่มบุคคลในครอบครัว ญาติพี่น้อง 9 คน ประกอบด้วย

1.1 บุคคลที่เกี่ยวข้องกับนายโสภณ ศรีมาเหล็ก สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดน่าน

- นางนงนุช ศรีมาเหล็ก ภรรยานายโสภณ ศรีมาเหล็ก
- นางศศิประภา อินตะจันทร์ น้องสาวนายโสภณ ศรีมาเหล็ก
- นางบงกชพร รินฤทธิ์ น้องสะใภ้ นายโสภณ ศรีมาเหล็ก

1.2 บุคคลที่เกี่ยวข้องกับนายมานพน้อย วานิช สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดพังงา

- นายเทียนเซ่ง วานิช บิดานายมานพน้อย วานิช
- นางปรียา วานิช ภรรยานายมานพน้อย วานิช
- นายไสว ชูวงศ์ ลูกนายมานพน้อย วานิช

1.3 บุคคลที่เกี่ยวข้องกับนายเกษรา ศักดิ์สมบูรณ์ สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดราชบุรี

- นายเล็ก ศักดิ์สมบูรณ์ บิดานายเกษรา ศักดิ์สมบูรณ์
- นางเพ็ญเพ็ญ ศักดิ์สมบูรณ์ ภรรยานายเกษรา ศักดิ์สมบูรณ์
- นางสาวพัชรภรณ์ ศักดิ์สมบูรณ์ หลานนายเกษรา ศักดิ์สมบูรณ์

2. กลุ่มทีมงานผู้มีส่วนร่วมในกิจกรรมหาเสียง 9 คน ประกอบด้วย

2.1 ทีมงานผู้มีส่วนร่วมในกิจกรรมหาเสียงของนายโสภณ ศรีมาเหล็ก

สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดน่าน

- นายสาย เขียนนา อดีตผู้ใหญ่บ้านเจดีย์ ตำบลพระธาตุ
- นายภมร รินฤทธิ์ เพื่อนนายโสภณ ศรีมาเหล็ก
- นายปฏิภาณ อินตะจันทร์ ผู้ช่วยบรรณาธิการหาเสียง

2.2 ทีมงานผู้มีส่วนร่วมในกิจกรรมหาเสียงของนายมานพน้อย วานิช

สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดพังงา

- นายมานอช จันทร์กลับ ผู้ช่วยบรรณาธิการหาเสียง
- นายชัยสิทธิ์ ประหยัดทรัพย์ ผู้ช่วยเดินหาเสียง
- นายสุทธิพร ภู่อมร ผู้ช่วยเดินหาเสียง

2.3 ทีมงานผู้มีส่วนร่วมในกิจกรรมหาเสียงของนายเกษฯ ศักดิ์สมบูรณ์
สมาชิกรัฐสภาจังหวัดราชบุรี

- นายเสนอ แสงจันทร์ ผู้ช่วยเดินหาเสียง
- นายสำราญ มีสกุล ผู้ขับระหว่างหาเสียง
- นางสาวอรพิน กัณฑ์ศิลป์ ผู้ช่วยเดินหาเสียง

3. กลุ่มผู้นำชุมชน 8 คน ประกอบด้วย

3.1 กลุ่มผู้นำชุมชนในจังหวัดน่าน

- นายประสิทธิ์ ปาละอาจ ผู้ใหญ่บ้าน
- นายประสิทธิ์ อุทุมพร อดีตผู้ใหญ่บ้านเด่นธาวา ตำบลพระธาตุ

3.2 กลุ่มผู้นำชุมชนในจังหวัดพังงา

- นายเดชา บัวพันธุ์ กำนันตำบลทับปุด
- นายวิชัย ปลอดภัย อดีตผู้ใหญ่บ้านลาน ตำบลโคกเจริญ
- นายสมบัติ จินดาพล สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดพังงา

3.3 กลุ่มผู้นำชุมชนในจังหวัดราชบุรี

- นายอนุชา ศรีบุญวรกุล สารวัตรกำนันตำบลท่าราบ
- นางสุวารี บุญเคลือบ ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 3 ตำบลท่าราบ
- ร้อยตรีสมหมาย ปันคำ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลท่าราบ

4. กลุ่มประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง 6 คน ประกอบด้วย

4.1 ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจังหวัดน่าน

- นางพนิดา มาลาแม่บ้าน
- นายขวัญประชา วงสนธิ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

4.2 ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจังหวัดพังงา

- นายเฉลิมพล พุฒิเนาวรัตน์ ชาวสวนตำบลโคกเจริญ
- นายสมพร พุฒิติพงษ์ ชาวสวนตำบลโคกเจริญ

4.3 ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจังหวัดราชบุรี

- นางอาภรณ์ ทองประเสริฐ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
- นายไชยา เขี่ยมสะอาด ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

ข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่าง 5 กลุ่ม มาเข้าร่วมสัมภาษณ์กลุ่ม โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสนทนา (Moderator) และสังเกตผู้เข้าร่วมสนทนา และมีผู้ช่วย 1 คน ดำเนินการบันทึกเทป

แนวคำถามในการสัมภาษณ์เชิงลึก

ส่วนที่ 1 กลยุทธ์การสื่อสารของสมาชิกวุฒิสภาซึ่งเคยดำรงตำแหน่งกำนันในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง

1. กลยุทธ์การสื่อสารเพื่อแนะนำตัว

- (1) เวลาที่ท่านหาเสียงท่านบอกอะไรกับประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง / กรรมการสมาคม เพราะเหตุใดจึงบอกสิ่งนั้น
- (2) ท่านมีวิธีการคัดเลือกเนื้อหาสารที่จะบอกกับผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง / กรรมการสมาคมอย่างไร
- (3) ท่านนำเสนอการปฏิบัติงานในหน้าที่สมาชิกวุฒิสภาใดในการหาเสียง เหตุใดและมีเนื้อหาการแนะนำตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งอย่างไร จึงนำเสนอเนื้อหาเช่นนั้น และการนำเสนอของท่านเหมือนหรือต่างกับคู่แข่งอย่างไร
- (4) วิธีการหาเสียงและการแนะนำตัวของคู่แข่งมีลักษณะอย่างไร
- (5) ท่านนำเสนอนโยบายด้านใดในการหาเสียง เพราะเหตุใด และนโยบายที่นำเสนอมีความโดดเด่นอย่างไร เหมือนหรือแตกต่างจากคู่แข่ง
- (6) ท่านหาเสียงโดยนำเสนอคุณสมบัติส่วนตัวหรือไม่ เหตุใดจึงนำเสนอและคุณสมบัติของท่านเหมือนหรือแตกต่างคู่แข่ง และคู่แข่งนำเสนอคุณสมบัติส่วนตัวไหม
- (7) แต่ละช่วงการหาเสียง หรือช่วงแนะนำตัวต่อสมาคมท่านใช้เนื้อหาสารอย่างไร เหตุใดเลือกสารเช่นนั้น
- (8) กรณีที่ต้องการให้คนเชื่อถือในตัวท่าน ท่านใช้เนื้อหาสารในการบอก อย่างไร
- (9) ท่านใช้วิธีการตอกย้ำถึงผลงานที่ประสบความสำเร็จในอดีตต่อการหาเสียงหรือไม่ อย่างไร
- (10) ท่านใช้การอ้างถึงความจำเป็นที่ต้องได้รับเลือกตั้งในการหาเสียงหรือไม่ อย่างไร
- (11) โดยพื้นฐานแล้วท่านเห็นว่านักการเมืองสามารถใช้การสื่อสารเพื่อพูดคุยกับประชาชนด้วยวิธีการใดบ้าง (การแนะนำตัว นโยบาย การแสดงทัศนคติการสร้างภาพลักษณ์ ฯลฯ)

(12) การเลือกใช้รูปแบบการสื่อสารที่สอดคล้องกับแต่ละช่วงเวลา กลุ่มคนท่านเป็นผู้ริเริ่มหรือมีคณะทำงานอย่างไร

(13) การที่ชาวบ้าน หรือกรรมการสมาคมนิยมชมชอบท่าน จนได้เป็น ส.ว. เนื่องจากเหตุผลที่เกี่ยวกับการสื่อสาร ทางการเมืองอย่างไร (พูดนุ่มนวล พูดภาษาถิ่น มีหลักการ น่าเชื่อถือ โนมน้าวใจ ไม่โอ้อวด)

(14) ท่านใช้รูปแบบการสื่อสารกับกลุ่มผู้ฟังที่มีลักษณะเหมือน หรือต่างกันอย่างไร

(15) ในแต่ละช่วงของสถานการณ์ตามกลุ่มผู้ฟัง ท่านใช้เกณฑ์ใดในการเลือกใช้รูปแบบการสื่อสาร

2. การสื่อสารเพื่อสร้างภาพลักษณ์

(1) ท่านมีความเข้าใจและสามารถจำแนกความแตกต่างระหว่างการสื่อสารระหว่างชุมชน การสื่อสารระดับท้องถิ่น การสื่อสารระดับประเทศหรือไม่อย่างไร ท่านให้ความสำคัญกับการสื่อสารระดับใดมากที่สุด-น้อยเพราะเหตุใด

(2) ท่านคิดว่าการสื่อสารมีความสำคัญกับการเมืองหรือไม่ อย่างไร อย่างไร

(3) การเมืองระดับท้องถิ่น ระดับชาติ ท่านใช้การสื่อสารทางการเมืองต่างกันหรือไม่ ในฐานะผู้ส่งสาร ท่านมีวิธีเลือกสื่อ กลุ่มเป้าหมายและวัตถุประสงค์การสื่อสารอย่างไร

(4) กรุณาเล่าประสบการณ์การทำงานในขณะที่ท่านดำรงตำแหน่งกำนันและท่านคิดว่าประสบการณ์ที่ท่านได้รับมีผลต่อการก้าวสู่ตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภาหรือไม่ อย่างไร

(5) ท่านมีความรู้ด้านการสื่อสารอย่างไร และนำมาใช้สื่อสารทางการเมืองหรือไม่

(6) ท่านวางบุคลิกเหมือนหรือต่างกันในการสื่อสารแต่ละครั้ง

(7) ท่านคิดว่าวิธีการหาเสียงใด หรือมีปัจจัยใดที่ทำให้ท่านได้รับเลือกตั้ง

(8) ภาพลักษณ์ที่ท่านต้องการให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง / กรรมการสมาคมจดจำเป็นอย่างไ

(9) ท่านคิดว่าภาพของท่านในสายตาประชาชน / กรรมการสมาคมเป็นอย่างไร (เข้มแข็ง ขยัน นุ่มนวล มีความรับผิดชอบ น่าเชื่อถือ ฯลฯ)

(10) ท่านมีวิธีการดูแลรักษาชื่อเสียงก่อนรับเลือกตั้งอย่างไร

(11) ก่อนลงสมัครรับเลือกตั้งท่านมีการพบปะเยี่ยมเยียนประชาชน / กรรมการสมาคมอย่างไร

(12) ท่านมีวิธีการรักษาคะแนนนิยมเพื่อให้ท่านได้รับการสนับสนุนจนชนะการเลือกตั้งอย่างไร

(13) ท่านใช้วิธีใดสร้างความประทับใจให้แก่ผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง / กรรมการสมาคม
อย่างไร

3. การสื่อสารเพื่อผลทางการเมือง

(1) ท่านใช้วิธีการเดินพบปะประชาชน / กรรมการสมาคมมากน้อยเพียงใดมี
วิธีการพูดจากับประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งอย่างไร

(2) ท่านขึ้นเวทีปราศรัยแนะนำตัวหรือเข้าร่วมอภิปรายตามสถานที่ที่หน่วยงาน
รัฐจัดให้ หรือการแนะนำตัวต่อกรรมการสมาคมมากน้อยเพียงใด และมีเทคนิคใดในการดึงดูด
ความสนใจจากประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง

(3) ท่านใช้รถในการแนะนำตัวด้วยหรือไม่ และมีการจัดตกแต่งรถแนะนำตัว
อย่างไร รถที่ใช้มีสิ่งใดโดดเด่นมากกว่ารถคู่แข่ง

(4) ท่านได้เข้าร่วมงานประเพณีชุมชน หรือไม่ และมีการแนะนำตัวต่อประชาชน
ผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งอย่างไร

(5) ท่านใช้แผ่นพับ แผ่นปลิวในการแนะนำตัวด้วยหรือไม่ และสื่อที่ท่านใช้มี
ความโดดเด่นแตกต่างจากคู่แข่งหรือไม่ อย่างไร

(6) ท่านใช้โปสเตอร์ คัดเอาท์ บ้ายผ้า ธง ในการแนะนำตัวด้วยหรือไม่ และสื่อ
ของท่านมีความโดดเด่นแตกต่างจากคู่แข่งอย่างไร

(7) ท่านมีสื่อพิเศษอื่นนอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้วหรือไม่ และสื่อดังกล่าวได้รับ
ความสนใจจากประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งหรือไม่

(8) ท่านมีการหาเสียงโดยใช้สื่อมวลชน เช่น การออกรายการโทรทัศน์ วิทยู หรือ
เคยถูกนำเสนอในข่าว หนังสือพิมพ์บ้างหรือไม่ เพราะเหตุใดจึงไป / ไม่ไปร่วมรายการดังกล่าว

(9) ท่านมีการสร้างสถานการณ์ให้ตนเองตกเป็นข่าวระหว่างการรณรงค์หาเสียง
หรือไม่

(10) ในการหาเสียง / การแนะนำตัวต่อกรรมการสมาคมท่านใช้สื่อชนิดใดมาก
ที่สุด เพราะเหตุใด

(11) ท่านมีผู้สนับสนุนในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งหรือไม่ มีใครบ้าง

(12) ท่านคิดว่าอะไรคือสาเหตุที่ทำให้บุคคลเหล่านั้นช่วยเหลือท่าน

(13) ในการสื่อสารทางการเมืองโดยมีคณะทำงาน ท่านมีวิธีการเลือกสรร
บุคลากรในคณะทำงานอย่างไร เช่น ภูมิหลัง ความรู้ ประสบการณ์ การรู้จัก สื่อ หรือความสนิท
 ฯลฯ

(14) ท่านได้มีการประชุมทีมงานและผู้สนับสนุน ก่อนออกหาเสียง

(15) เคยมีบุคคลที่มีชื่อเสียงในพื้นที่ เสนอตัวเข้ามาเป็นสื่อกลางในการนำแนวคิดของท่านไปสู่ประชาชนหรือไม่ อย่างไร

(16) ในการหาเสียงท่านลงพื้นที่หาเสียงพร้อมกลุ่มบุคคลที่ให้การสนับสนุนหรือไม่

(17) ท่านคิดว่าอะไรเป็นสาเหตุที่ทำให้กลุ่มคนนิยมชมชอบในตัวท่าน (เป็นคนเสมอต้นเสมอปลาย เป็นคนมีหลักการ พุดมีหลักการ ฯลฯ)

(18) ท่านสร้างทีมงานเพื่อช่วยทำงานในพื้นที่หรือไม่ อย่างไร

4. ปัจจัยเสริมที่มีผลต่อการได้รับเลือกตั้ง

(1) ท่านเคยทำประโยชน์อะไรให้กับชุมชนบ้างหรือไม่ และผลงานที่ท่านทำมีส่วนช่วยให้ได้รับเลือกตั้งหรือไม่ อย่างไร

(2) ท่านคิดว่าบุคลิกภาพของท่านด้านใดที่ดึงดูดใจประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้มากที่สุดและบุคลิกภาพดังกล่าวมีส่วนช่วยให้ท่านได้รับเลือกตั้งหรือไม่ อย่างไร

(3) ท่านคิดว่าสถานภาพทางการเงินมีผลต่อการได้รับเลือกตั้งหรือไม่ อย่างไร

(4) ท่านมีบุคคลในครอบครัวทำงานการเมือง หรือไม่ และบุคคลเหล่านั้นมีส่วนช่วยในการให้ท่านได้รับเลือกตั้ง หรือไม่ อย่างไร

(5) อะไรที่ทำให้คนเหล่านั้นช่วยเหลือท่านในการสมัครรับเลือกตั้งและการหาเสียง

(6) การหาเสียงท่านได้รับการสนับสนุนจาก เพื่อน ญาติ พี่น้อง ชาวบ้าน คนในพื้นที่เพื่อนนักเรียนอย่างไร บุคคลเหล่านั้นให้ความช่วยเหลืออย่างไร

(7) การที่เป็นผู้สมัครในท้องถิ่น / ผู้สมัครต่างถิ่น มีความได้เปรียบเสียเปรียบคู่แข่งชั้นประเด็นใดบ้าง และมีผลต่อการได้รับเลือกตั้งหรือไม่ อย่างไร

(8) ท่านคิดว่าภูมิหลังด้านการศึกษา มีผลต่อการได้รับเลือกตั้งหรือไม่ อย่างไร

(9) บรรยาการในการแข่งขันขณะนั้นมีลักษณะอย่างไร

(10) ท่านคิดว่าเพราะเหตุใด ท่านจึงได้รับเลือกตั้ง / การเสนอชื่อให้เป็นผู้แทนสมาคมกำนัน ผู้ใหญ่บ้านแห่งประเทศไทย และอะไรคือเงื่อนไขสำคัญที่ทำให้ท่านชนะการเลือกตั้ง

(11) ช่วงที่เป็นกำนัน ท่านประกอบอาชีพใด และคิดว่ามีผลต่อการเป็นรู้จักของชาวบ้านหรือไม่ และมีผลในลงสมัครรับเลือกตั้งหรือไม่

ส่วนที่ 2 กลยุทธ์การสื่อสารของสมาชิกวุฒิสภาที่เคยดำรงตำแหน่งกำนันหลังเข้าสู่ตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภา

1. การสื่อสารความเป็นสมาชิกวุฒิสภา

- (1) หลังได้รับเลือกตั้งท่านคิดว่าการสื่อสารมีความสำคัญกับการเมืองหรือไม่อย่างไร แง่มุมใด
- (2) ท่านนำการสื่อสารมาใช้สื่อสารทางการเมืองหรือไม่
- (3) ท่านวางบุคลิกเหมือนหรือต่างกันในการสื่อสารแต่ละครั้ง
- (4) ก่อนเป็น ส.ว. ท่านพบปะพูดคุยกับชาวบ้านเหมือนหรือต่างจากช่วงที่เป็น ส.ว. อย่างไม่ เพราะอะไร
- (5) ท่านยังไปเข้าร่วมงานประเพณีชุมชน งานพิธีต่าง / การประชุมสมาคมกำนันผู้ใหญ่บ้านฯ หรือไม่
- (6) ท่านบอกเล่าถึงสิ่งที่ได้กระทำให้ประชาชนในพื้นที่จังหวัดรู้ด้วยหรือไม่
- (7) ท่านมีสื่อพิเศษอื่นนอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้วหรือไม่ และสื่อดังกล่าวได้รับความสนใจจากประชาชนในพื้นที่หรือไม่
- (8) หลังได้รับเลือกตั้งท่านปรากฏกายต่อประชาชนเพื่อสื่อสารการเป็น ส.ว. ของจังหวัด หรือการทำงานระดับประเทศ มากน้อยเพียงไร
- (9) หลังจากได้รับเลือกตั้ง ภาพลักษณ์ ส.ว. ที่ประชาชนจดจำเป็นอย่างไร

2. การสื่อสารเพื่อสะท้อนบทบาทหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา

- (1) โดยพื้นฐานแล้วท่านเห็นว่านักการเมืองสามารถใช้การสื่อสารเพื่อพูดคุยกับประชาชนด้วยวิธีการใดบ้าง (การบอกเล่าด้วยตนเอง การบอกเล่าผ่านบุคคลใกล้ชิด ภาพลักษณ์ที่แสดงออก ฯลฯ)
- (2) การเลือกใช้รูปแบบการสื่อสารที่สอดคล้องกับแต่ละช่วงเวลา กลุ่มคนท่านมีการวางแผนอย่างไร
- (3) การที่ชาวบ้านนิยมชมชอบท่าน จนได้เป็น ส.ว. เนื่องจากเหตุผลที่เกี่ยวกับรูปแบบการสื่อสารอย่างไร (พูดนุ่มนวล พูดภาษาถิ่น มีหลักการน่าเชื่อถือ)
- (4) ท่านใช้รูปแบบการสื่อสารกับกลุ่มผู้ฟังที่มีลักษณะเหมือน หรือต่างกันอย่างไร
- (5) ในแต่ละช่วงของสถานการณ์ตามกลุ่มผู้ฟัง ท่านใช้เกณฑ์ใดในการเลือกใช้รูปแบบการสื่อสาร
- (6) เวลาที่ท่านไปพบประชาชนท่านบอกอะไรกับประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง เพราะเหตุใด จึงบอกสิ่งนั้น

(7) ท่านมีวิธีการคัดเลือกเนื้อหาสารที่จะบอกกับประชาชนในจังหวัดอย่างไร (ทำไมต้องบอกเรื่องที่ยก)

(8) ท่านนำเสนอการปฏิบัติงานในหน้าที่สมาชิกวุฒิสภาต่อประชาชนและมีเนื้อหาอย่างไร เหตุจึงนำเสนอเนื้อหาเช่นนั้น

(9) แต่ละช่วงการสื่อสารกับประชาชนท่านใช้เนื้อหาสารอย่างไรเหตุใดเลือกสารเช่นนั้น

(10) กรณีที่ต้องการให้คนเชื่อถือในตัวท่าน ท่านใช้เนื้อหาสารในการบอกอย่างไร

(11) ภาพลักษณ์ที่ท่านต้องการให้ประชาชนจดจำเป็นอย่างไร

(12) ท่านมีแนวทางหรือวิธีการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีอย่างไร และวิธีดังกล่าวสนับสนุนท่านอย่างไร

(13) ท่านสื่อสารให้ประชาชนทราบถึงการปฏิบัติงานในหน้าที่ทั้งการทำงานในพื้นที่ระดับจังหวัดและการทำงานในวุฒิสภาอย่างไร

3. การสื่อสารเพื่อผลงานของสมาชิกวุฒิสภา และการสื่อสารความสำเร็จของการเป็นสมาชิกวุฒิสภา

(1) เมื่อลงพื้นที่ท่านมีการบอกข่าวสารการปฏิบัติหน้าที่ ส.ว. หรือข่าวอื่น ๆ จากส่วนกลางผ่านกลุ่มผู้นำทางชุมชน หรือ กำนันคนใหม่ เพื่อถ่ายทอดไปให้ประชาชนทราบหรือไม่

(2) ท่านคิดว่าอะไรคือสาเหตุที่ทำให้กลุ่มผู้นำ หรือบุคคลเหล่านั้นจะช่วยเผยแพร่ข่าวสารไปถึงประชาชนโดยบอกว่าเป็นข่าวที่ได้รับจากท่าน

(3) ในการสื่อสารทางการเมือง ท่านมีการคัดเลือกเนื้อหาที่จะสื่อสารไปยังผู้ถ่ายทอดข่าวสารผลงานของ ส.ว. ที่ต้องการอย่างไร

(4) ท่านได้มีการประชุมทีมงานและผู้สนับสนุน หรือกลุ่มผู้นำก่อนที่จะบอกเรื่องใดหรือไม่

(5) เคยมีบุคคลที่มีชื่อเสียงในพื้นที่ เข้ามาเป็นสื่อกลางในการนำสารจากท่านไปสู่ประชาชนหรือไม่ อย่างไร

(6) ในการบอกข่าวสารท่านลงพื้นที่ไปแจ้งต่อประชาชนพร้อมกลุ่มบุคคลที่ให้การสนับสนุนหรือไม่

(7) ท่านคิดว่าอะไรเป็นสาเหตุที่ทำให้กลุ่มคนนิยมชมชอบในตัวท่าน (เป็นคนเสมอต้นเสมอปลาย เป็นคนมีหลักการ พุดมีหลักการ ฯลฯ)

(8) อะไรคือผลงานที่โดดเด่นระหว่างที่ท่านดำรงตำแหน่ง หรือท่านได้ทำงานอะไรให้กับท้องถิ่นบ้าง และท่านใช้วิธีการใดบอกให้ประชาชน / กรรมการสมาคม กำนัน ผู้ใหญ่บ้านฯ ทราบถึงวิธีการทำงานของท่าน

(9) ท่านปรากฏกายผ่านสื่อบ้างหรือไม่ มากน้อยเพียงใด และท่านใช้วิธีการใดจึงได้ปรากฏกายผ่านสื่อ ร่วมรายการต่าง เพราะเหตุใดจึงไป / ไม่ไปร่วมรายการดังกล่าว

(10) ท่านมีวิธีการดูแลรักษาชื่อเสียงหลังรับเลือกตั้งอย่างไร

(11) หลังจากเป็น ส.ว. แล้วท่านได้ไปเยี่ยมบุคคลในจังหวัด หรือกรรมการสมาคม บ้างหรือไม่

(12) ท่านมีวิธีการอย่างไรในการระมัดระวังไม่ให้มีข่าวลือที่อาจส่งผลกระทบต่อความนิยมของประชาชน

(13) ท่านการดูแลรักษาความประทับใจ สร้างความนิยม หลังจากเข้าสู่ตำแหน่ง ส.ว. อย่างไร

แนวคำถามสัมภาษณ์กลุ่มบุคคลใกล้ชิด ซึ่งรู้จักและเคยทำงานร่วมกับสมาชิกวุฒิสภาที่เคยดำรงตำแหน่งกำนัน

ส่วนที่ 1 กลยุทธ์การสื่อสารของสมาชิกวุฒิสภาซึ่งเคยดำรงตำแหน่งกำนันในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง

1. การสื่อสารเพื่อแนะนำตัว

(1) ก่อนที่จะเป็น ส.ว. กำนันมีการสื่อสารทางการเมืองกับใครหรือกลุ่มบุคคลใดเป็นสำคัญ และมีวัตถุประสงค์การสื่อสารเพื่ออะไร

(2) ในการสื่อสารที่เกิดขึ้น ส.ว. มีการวางบุคลิกเหมือนหรือต่างกันในการสื่อสารแต่ละครั้ง ทั้งช่วงเป็นกำนัน และเป็น ส.ว.

(3) คุณคิดว่าวิธีการหาเสียงใด หรือมีปัจจัยใดที่ทำให้ ส.ว. มีคะแนนเป็นอันดับหนึ่งจนได้รับเลือกตั้ง

(4) คุณคิดว่าความสามารถทางการสื่อสาร ของ ส.ว. มีส่วนช่วยทำให้ กำนันได้รับเลือกตั้ง

(5) เวลาที่ ส.ว. หาเสียง ส.ว. บอกอะไรกับประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งเพราะเหตุใดจึงบอกสิ่งนั้น

(6) คุณเห็นว่า ส.ว. นำเสนอการปฏิบัติงานในหน้าที่สมาชิกวุฒิสภาใดในการหาเสียงเหตุใด และมีเนื้อหาการแนะนำตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งอย่างไร เหตุใดจึงนำเสนอเนื้อหาเช่นนั้น และการนำเสนอของท่านเหมือนหรือต่างกับคู่แข่งอย่างไร

(7) ส.ว. นำเสนอนโยบายด้านใดในการหาเสียง เพราะเหตุใด และนโยบายที่นำเสนอมีความโดดเด่นอย่างไร เหมือนหรือแตกต่างจากคู่แข่ง

(8) คุณคิดว่า ส.ว. หาเสียงโดยนำเสนอคุณสมบัติส่วนตัวหรือไม่ เหตุใดจึงนำเสนอ และคุณสมบัติของท่านเหมือนหรือแตกต่างคู่แข่ง และคู่แข่งนำเสนอคุณสมบัติส่วนตัวไหม

(9) ส.ว. ใช้เนื้อหาสารบอกประชาชน เพื่อสร้างความน่าเชื่อถืออย่างไร

(10) ส.ว. มีการใช้วิธีการตอกย้ำถึงผลงานที่ประสบความสำเร็จในอดีตต่อการหาเสียงหรือไม่ อย่างไร

(11) ส.ว. มีการเลือกใช้รูปแบบการสื่อสารที่สอดคล้องกับแต่ละช่วงเวลา กลุ่มคนอย่างไร ส.ว. เป็นคนคิดหรือคณะทำงานเป็นคนริเริ่ม

(12) คุณคิดว่า ส.ว. ใช้รูปแบบการสื่อสารกับกลุ่มผู้ฟังที่มีลักษณะเหมือนหรือต่างกันอย่างไร

2. การสื่อสารเพื่อสร้างภาพลักษณ์

(1) คุณคิดว่าภาพลักษณ์ ส.ว. ต้องการให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งจดจำเป็นอย่างไร

(2) คุณคิดว่าการสื่อสารทางการเมืองของ ส.ว. ที่มีต่อประชาชน ในช่วงที่ดำรงตำแหน่งกำหนดมีความแตกต่างกันหรือไม่ ไม่ว่าจะเป็นฐานะผู้ส่งสารวิธีเลือกใช้สื่อ เป้าหมายและวัตถุประสงค์การสื่อสาร

(3) ก่อนลงสมัครรับเลือกตั้ง ส.ว. มีการพบปะเยี่ยมเยียนประชาชนอย่างไร

(4) คุณคิดว่า ส.ว. มีวิธีการรักษาคะแนนนิยมเพื่อให้ท่านได้รับการสนับสนุน จนชนะ การเลือกตั้งอย่างไร

(5) คุณคิดว่า ส.ว. มีการสื่อสารเพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้ตนเองอย่างไรและวิธีการดังกล่าวช่วยสนับสนุน ส.ว. หรือไม่

(6) คุณช่วยเล่าเหตุการณ์ที่แสดงว่า ส.ว. ใช้การสื่อสารเพื่อโน้มน้าวใจ จนสร้างภาพลักษณ์ที่ดี

3. การสื่อสารเพื่อผลทางการเมือง

(1) กรุณาเล่าประสบการณ์การทำงานของคุณในขณะที่ ส.ว. ดำรงตำแหน่งกำหนด และช่วงที่เป็น ส.ว.

(2) ส.ว. มีผู้สนับสนุนในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งหรือไม่ มีใครบ้าง

- (3) คุณคิดว่าอะไรคือสาเหตุที่ทำให้บุคคลเหล่านั้นช่วยเหลือ ส.ว.
- (4) ในการสื่อสารทางการเมืองโดยมีคณะทำงาน ส.ว. มีวิธีการเลือกสรรบุคลากรในคณะทำงานอย่างไร เช่น ภูมิหลัง ความรู้ ประสบการณ์ การรู้จักสื่อ หรือความสนิท ฯลฯ
- (5) คุณเคยเข้าร่วมประชุมที่มืองาน หรือผู้สนับสนุน ก่อนออกหาเสียงหรือไม่
- (6) เคยมีบุคคลที่มีชื่อเสียงในพื้นที่ เสนอตัวเข้ามาเป็นสื่อกลางในการนำแนวคิดของ ส.ว. ไปสู่ประชาชนหรือไม่ อย่างไร
- (7) ในการหาเสียง ส.ว. ลงพื้นที่หาเสียงพร้อมกลุ่มบุคคลที่ให้การสนับสนุนหรือไม่ หรือแยกกันหาเสียง
- (8) ท่านใช้วิธีการเดินพบปะประชาชนมากน้อยเพียงใด มีวิธีการพูดจากับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งอย่างไร
- (9) ส.ว. ขึ้นเวทีปราศรัยแนะนำตัวหรือเข้าร่วมอภิปรายตามสถานที่ที่หน่วยงานรัฐจัดให้มากน้อยเพียงใด และมีเทคนิคใดในการดึงดูดความสนใจจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
- (10) ส.ว. ใช้รถในการแนะนำตัวด้วยหรือไม่ และมีการจัดตกแต่งรถแนะนำตัวอย่างไร รถที่ใช้มีสิ่งใดโดดเด่นมากกว่ารถคู่แข่ง
- (11) ส.ว. ได้เข้าร่วมงานประเพณีชุมชน หรือไม่ และมีการแนะนำตัวต่อประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งอย่างไร
- (12) ส.ว. ใช้แผ่นพับ แผ่นปลิว ในการแนะนำตัวด้วยหรือไม่ และสื่อที่ ส.ว. ใช้มีความโดดเด่นแตกต่างจากคู่แข่งหรือไม่ อย่างไร
- (13) ส.ว. ใช้โปสเตอร์ คัดเอาท์ ป้ายผ้า ธง ในการแนะนำตัวด้วยหรือไม่ และสื่อของ ส.ว. มีความโดดเด่นแตกต่างจากคู่แข่งอย่างไร
- (14) ส.ว. มีสื่อพิเศษอื่นนอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้วหรือไม่ และสื่อดังกล่าวได้รับความสนใจจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือไม่
- (15) ส.ว. มีการหาเสียงโดยใช้สื่อมวลชน เช่น การออกรายการโทรทัศน์ วิทยุหรือเคยถูกนำเสนอในข่าว หนังสือพิมพ์บ้างหรือไม่ เพราะเหตุใดจึงไป /ไม่ไปร่วมรายการดังกล่าว
- (16) ส.ว. มีการสร้างสถานการณ์ให้ตนเองตกเป็นข่าวระหว่างการรณรงค์หาเสียงหรือไม่
- (17) ในการหาเสียง ของ ส.ว. ใช้สื่อชนิดใดมากที่สุด เพราะเหตุใด

4. ปัจจัยเสริมที่มีผลต่อการได้รับเลือกตั้ง

- (1) คุณคิดว่า ส.ว. เคยทำประโยชน์อะไรให้กับชุมชนบ้างหรือไม่ และผลงานที่ท่านทำมีส่วนช่วยให้ได้รับเลือกตั้งหรือไม่ อย่างไร
- (2) คุณคิดว่าบุคลิกภาพของ ส.ว. ด้านใดที่ดึงดูดใจประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้มากที่สุดและบุคลิกภาพดังกล่าวมีส่วนช่วยให้ ส.ว. ได้รับเลือกตั้งหรือไม่ อย่างไร
- (3) คุณคิดว่าสถานการณ์ทางการเงินมีผลต่อการได้รับเลือกตั้งหรือไม่ อย่างไร
- (4) ส.ว. มีบุคคลในครอบครัวทำงานการเมือง หรือไม่ และบุคคลเหล่านั้นมีส่วนช่วยในการให้ได้รับเลือกตั้ง ส.ว. หรือไม่ อย่างไร
- (5) การหาเสียง ของ ส.ว. ได้รับการสนับสนุนจาก เพื่อน ญาติ พี่น้อง ชาวบ้าน คนในพื้นที่เพื่อนักเรียนอย่างไร บุคคลเหล่านั้นให้ความช่วยเหลืออย่างไร
- (6) คุณคิดว่าการที่เป็นผู้สมัครในท้องถิ่น / ผู้สมัครต่างถิ่น มีความได้เปรียบเสียเปรียบคู่แข่ง ประเด็นใดบ้าง และมีผลต่อการได้รับเลือกตั้งหรือไม่ อย่างไร
- (7) คุณคิดว่าภูมิหลังด้านการศึกษา มีผลต่อการได้รับเลือกตั้งหรือไม่ อย่างไร
- (8) บรรยากาศในการแข่งขันขณะนั้นมีลักษณะอย่างไร
- (9) ส.ว. เคยให้ผู้ติดตามระหว่างหาเสียง หรือปฏิบัติภารกิจ เพื่อนำเสนอภาพการเป็นผู้เหมาะสมที่จะได้รับเลือกตั้งให้อยู่ในตำแหน่งหรือไม่

ส่วนที่ 2 กลยุทธ์การสื่อสารของสมาชิกวุฒิสภาที่เคยดำรงตำแหน่งกำนัน หลังเข้าสู่ตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภา

1. การสื่อสารความเป็นสมาชิกวุฒิสภา

- (1) หลังได้รับเลือกตั้งท่านคิดว่าการสื่อสารมีความสำคัญกับการเมืองหรือไม่ อย่างไร แง่มุมใด
- (2) ท่านนำการสื่อสารมาใช้สื่อสารทางการเมืองหรือไม่
- (3) ท่านวางบุคลิกเหมือนหรือต่างกันในการสื่อสารแต่ละครั้ง
- (4) ก่อนเป็น ส.ว. ท่านพบปะพูดคุยกับชาวบ้านเหมือนหรือต่างจากช่วงที่เป็น ส.ว. อย่างไร เพราะอะไร
- (5) ท่านยังไปเข้าร่วมงานประเพณีชุมชน งานพิธีต่าง / การประชุมสมาคมกำนัน ผู้ใหญ่บ้านฯ หรือไม่
- (6) ท่านบอกเล่าถึงสิ่งที่ได้กระทำให้ประชาชนในพื้นที่จังหวัดรู้ด้วยหรือไม่
- (7) ท่านมีสื่อพิเศษอื่นนอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้วหรือไม่ และสื่อดังกล่าว ได้รับความสนใจจากประชาชนในพื้นที่หรือไม่

(8) หลังได้รับเลือกตั้งท่านปรากฏกายต่อประชาชนเพื่อสื่อสารการเป็น ส.ว. ของจังหวัด หรือการทำงานระดับประเทศ มากน้อยเพียงไร

(9) หลังจากได้รับเลือกตั้ง ภาพลักษณ์ ส.ว. ที่ประชาชนจดจำเป็นอย่างไร

2. การสื่อสารเพื่อสะท้อนบทบาทหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา

(1) โดยพื้นฐานแล้วท่านเห็นว่านักการเมืองสามารถใช้การสื่อสารเพื่อพูดคุยกับประชาชนด้วยวิธีการใดบ้าง (การบอกเล่าด้วยตนเอง การบอกเล่าผ่านบุคคลใกล้ชิด ภาพลักษณ์ที่แสดงออก ฯลฯ)

(2) การเลือกให้รูปแบบการสื่อสารที่สอดคล้องกับแต่ละช่วงเวลา กลุ่มคนท่านมีการวางแผนอย่างไร

(3) การที่ชาวบ้านนิยมชมชอบท่าน จนได้เป็น ส.ว. เนื่องจากเหตุผลที่เกี่ยวข้องรูปแบบการสื่อสารอย่างไร (พูดนุ่มนวล พูดภาษาถิ่น มีหลักการน่าเชื่อถือ)

(4) ท่านใช้รูปแบบการสื่อสารกับกลุ่มผู้ฟังที่มีลักษณะเหมือน หรือต่างกันอย่างไร

(5) ในแต่ละช่วงของสถานการณ์ตามกลุ่มผู้ฟัง ท่านใช้เกณฑ์ใดในการเลือกให้รูปแบบการสื่อสาร

(6) เวลาที่ท่านไปพบประชาชนท่านบอกอะไรกับประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง เพราะเหตุใด จึงบอกสิ่งนั้น

(7) ท่านมีวิธีการคัดเลือกเนื้อหาสารที่จะบอกกับประชาชนในจังหวัดอย่างไร (ทำไมต้องบอกเรื่องที่บอก)

(8) ท่านนำเสนอการปฏิบัติงานในหน้าที่สมาชิกวุฒิสภาใดต่อประชาชนและมีเนื้อหาอย่างไร เหตุจึงนำเสนอเนื้อหาเช่นนั้น

(9) แต่ละช่วงการสื่อสารกับประชาชนท่านใช้เนื้อหาสารอย่างไรเหตุใดเลือกสารเช่นนั้น

(10) กรณีที่ต้องการให้คนเชื่อถือในตัวท่าน ท่านใช้เนื้อหาสารในการบอกอย่างไร

(11) ภาพลักษณ์ที่ท่านต้องการให้ประชาชนจดจำเป็นอย่างไร

(12) ท่านมีแนวทางหรือวิธีการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีอย่างไร และวิธีดังกล่าวสนับสนุนท่านอย่างไร

(13) ท่านสื่อสารให้ประชาชนทราบถึงการปฏิบัติงานในหน้าที่ทั้งการทำงานในพื้นที่ระดับจังหวัดและการทำงานในวุฒิสภาอย่างไร

3. การสื่อสารเพื่อผลงานของสมาชิกวุฒิสภา และการสื่อสารความสำเร็จของการเป็นสมาชิกวุฒิสภา

- (1) เมื่อลงพื้นที่ท่านมีการบอกข่าวสารการปฏิบัติหน้าที่ ส.ว. หรือข่าวอื่น ๆ จากส่วนกลางผ่านกลุ่มผู้นำทางชุมชน หรือ กำนันคนใหม่ เพื่อถ่ายทอดไปให้ประชาชนทราบหรือไม่
- (2) ท่านคิดว่าอะไรคือสาเหตุที่ทำให้กลุ่มผู้นำ หรือบุคคลเหล่านั้นจะช่วยเผยแพร่ข่าวสารไปถึงประชาชนโดยบอกว่าเป็นข่าวที่ได้รับจากท่าน
- (3) ในการสื่อสารทางการเมือง ท่านมีการคัดเลือกเนื้อหาที่จะสื่อสารไปยังผู้ถ่ายทอดข่าวสารผลงานของ ส.ว. ที่ต้องการอย่างไร
- (4) ท่านได้มีการประชุมทีมงานและผู้สนับสนุน หรือกลุ่มผู้นำก่อนที่จะบอกเรื่องใดหรือไม่
- (5) เคยมีบุคคลที่มีชื่อเสียงในพื้นที่ เข้ามาเป็นสื่อกลางในการนำสารจากท่านไปสู่ประชาชนหรือไม่ อย่างไร
- (6) ในการบอกข่าวสารท่านลงพื้นที่ไปแจ้งต่อประชาชนพร้อมกลุ่มบุคคลที่ให้การสนับสนุนหรือไม่
- (7) ท่านคิดว่าอะไรเป็นสาเหตุที่ทำให้กลุ่มคนนิยมชมชอบในตัวท่าน (เป็นคนเสมอต้นเสมอปลาย เป็นคนมีหลักการ พุดมีหลักการ ฯลฯ)
- (8) อะไรคือผลงานที่โดดเด่นระหว่างที่ท่านดำรงตำแหน่ง หรือท่านได้ทำงานอะไรให้กับท้องถิ่นบ้าง และท่านใช้วิธีการใดบอกให้ประชาชน / กรรมการสมาคม กำนัน ผู้ใหญ่บ้านฯ ทราบถึงวิธีการทำงานของท่าน
- (9) ท่านปรากฏกายผ่านสื่อบ้างหรือไม่ มากน้อยเพียงใด และท่านใช้วิธีการใดจึงได้ปรากฏกายผ่านสื่อ รวบรวมการต่าง เพราะเหตุใดจึงไป / ไม่ไปร่วมรายการดังกล่าว
- (10) ท่านมีวิธีการดูแลรักษาชื่อเสียงหลังรับเลือกตั้งอย่างไร
- (11) หลังจากเป็น ส.ว. แล้วท่านได้ไปเยี่ยมบุคคลในจังหวัด หรือกรรมการสมาคมบ้างหรือไม่
- (12) ท่านมีวิธีการอย่างไรในการระมัดระวังไม่ให้มีข่าวลือที่อาจส่งผลกระทบต่อความนิยมของประชาชน
- (13) ท่านการดูแลรักษาความประทับใจ สร้างความนิยม หลังจากเข้าสู่ตำแหน่ง ส.ว. อย่างไร

การตรวจสอบข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบข้อมูลในเรื่องความเชื่อถือได้ (Credibility) ด้วยวิธีการตรวจสอบแบบสามเส้า (Triangulation) คือ ไม่ปักใจเชื่อข้อมูลจากแหล่งใดแหล่งหนึ่งที่ได้มา แต่ได้ตรวจสอบข้อมูลจากแหล่งที่มาต่าง ๆ กัน (Data Triangulation) โดยเป็นข้อมูลจากการสัมภาษณ์สมาชิกวุฒิสภา 4 คน และข้อมูลการสัมภาษณ์กลุ่ม เพื่อให้ได้คำอธิบายในหลาย ๆ สภาพการณ์ กล่าวคือ ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์จากผู้ให้ข้อมูลแต่ละคนมาเปรียบเทียบ ว่ามีความขัดแย้ง หรือความเหมือนในทิศทางเดียวกันอย่างไร

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัย เรื่อง “กลยุทธ์การสื่อสารของสมาชิกวุฒิสภา (ส.ว.) ที่เคยดำรงตำแหน่งกำนัน” ในครั้งนี้ ผู้วิจัย ได้วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อแยกประเด็นต่าง ๆ ที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ประกอบกับการสัมภาษณ์กลุ่ม (Focus Group) แล้วนำมาทดสอบกับกรอบแนวคิดที่กำหนดไว้ และมีการนำข้อมูลการสัมภาษณ์มาเขียนในลักษณะการเล่าเรื่อง (Narrative text) โดยการอธิบายข้อมูลของผู้ให้ข้อมูล จะใช้การรวบรวมจากการสัมภาษณ์แล้วสรุปประเด็นสำคัญ จากนั้นนำข้อมูลมาประมวลหาข้อสรุปของการวิจัย ซึ่งเกี่ยวกับกลยุทธ์การสื่อสารของสมาชิกวุฒิสภา ที่เคยดำรงตำแหน่งกำนัน